

ONDERZOEK AGENDA'S BEWINDSPERSONEN: SLECHTS 1 VAN DE 15 MINISTERIES HAALT EEN VOLDOENDE

Open State Foundation heeft de afgelopen jaren regelmatig onderzoek gedaan naar de openbare agenda's van de bewindspersonen. Deze werden onvoldoende bijgehouden, terwijl transparantie essentieel is in een democratie. Ook de Tweede Kamer eist transparantie en wil net als Open State de invoering van een lobbyregister. Het kabinet Schoof en de minister van Binnenlandse Zaken hebben herhaaldelijk beloofd de openbare agenda's goed bij te houden, zoals in [de brief aan de Kamer van 7 maart jl.](#). Open State heeft nogmaals onderzoek gedaan naar afspraken, in de maanden mei en juni. Daarbij is er gekeken hoe vaak het onderwerp en de gesprekspartner goed wordt ingevuld.

Hoofdconclusies

- Ondanks een verbetering ten opzichte van de vorige periode worden de externe afspraken in de openbare agenda's nog steeds niet goed bijgehouden.
- Slechts 30% van de afspraken zijn volledig ingevuld, met zowel een gesprekspartner als een duidelijk onderwerp.
- Slechts 1 van de 15 ministeries scoorde voldoende (>55%) op compleetheid van de agenda-afspraken.
- Er zijn nog altijd grote verschillen tussen ministeries: Asiel en Migratie en Buitenlandse Zaken als slechtste en Volksgezondheid, Welzijn en Sport als beste.

Resultaten huidig onderzoek

In de periode van 1 mei tot en met 30 juni hebben bewindspersonen in totaal 325 externe afspraken geregistreerd. Externe partijen zijn organisaties en bedrijven die niet zijn opgenomen in het Register van Overheidsorganisaties van [Rijksoverheid.nl](#).¹

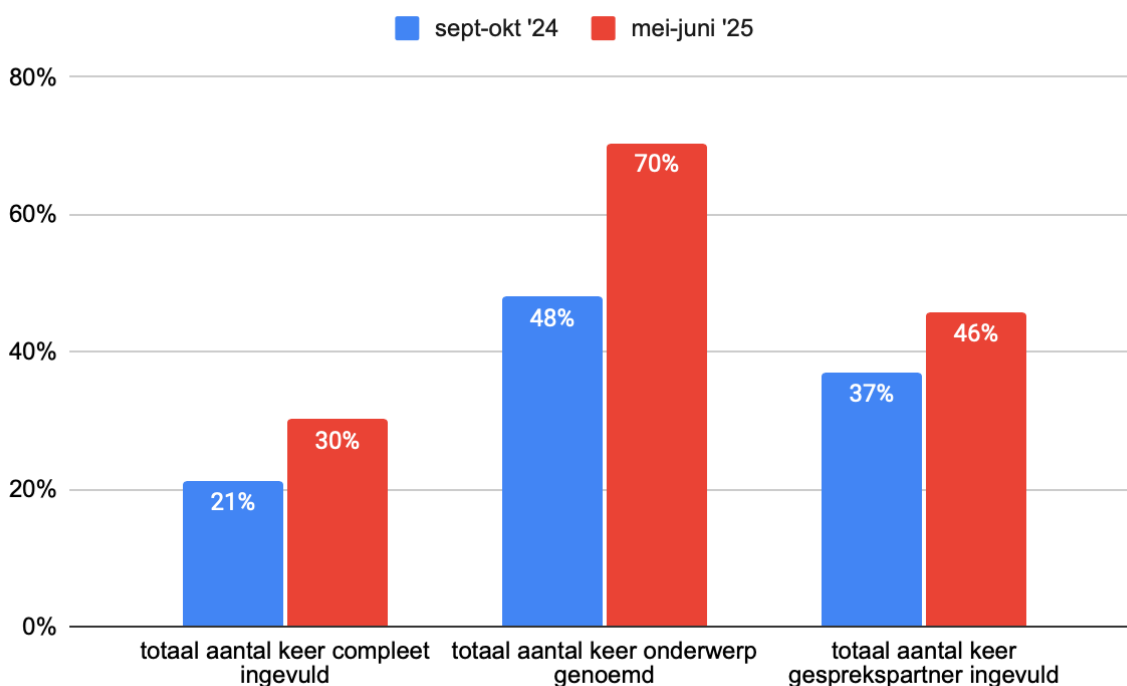
- **30%** van de geregistreerde afspraken vermeldt zowel een onderwerp van gesprek als de gesprekspartner.
- Het lukt ministeries nog altijd niet de agenda's goed bij te houden: alleen het **Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport** scoort voldoende.
- Van de bewindspersonen² scoren **5 van de 29 voldoende**.
- In **70% van de gevallen wordt het onderwerp genoemd** en in **46% van de gevallen wordt de gesprekspartner genoteerd**.
- Er ontbreken soms hele weken in de agenda zonder dat daar een reden voor genoemd wordt.

¹ De koepelorganisaties (IPO, VNG) en SER rekenen we wel mee.

² In de individuele scores worden de nieuwe bewindspersonen niet meegerekend, omdat zij vaak slechts een enkele externe afspraak in hun agenda hebben opgenomen en hierdoor geen representatief beeld ontstaat.

Ter vergelijking: resultaten vorig onderzoek (over september en oktober 2024)

- 21% van de gepubliceerde externe afspraken was compleet.
- In totaal werden er 582 externe afspraken opgenomen in de openbare agenda's.
- In 48% van de gevallen werd het onderwerp genoemd en in 37% van de gevallen werd de gesprekspartner geïdentificeerd.

Bewindspersonen

Duidelijk onderwerp ontbreekt

Volgens de richtlijnen³ moet bij de agenda-items een onderwerp/thema van de activiteit omschreven worden én een korte toelichting op de agenda-activiteit gegeven worden. Ondanks dat we hierin verbetering zien, gaat het nog vaak mis. Nog regelmatig staat in de agenda's opgenomen dat het om een “kennismakingsgesprek” gaat. Dit zien we bijvoorbeeld veel in de agenda van minister Brekelmans, die geen één keer een onderwerp noemt. Op 8 mei staat een afspraak in zijn agenda genoteerd als: “*Gesprek: minister Brekelmans heeft een kennismakingsgesprek met mevrouw Thijssen van VNO-NCW (Den Haag)*”. Minister Van Weel (JenV) en (inmiddels ex-)minister Faber (AenM) hebben bij geen enkele afspraak een onderwerp genoemd. We zien regelmatig dat er helemaal geen poging is gedaan een onderwerp te noemen. Zo heeft minister-president Schoof op 8 mei in zijn agenda staan: “*Gesprek: vervolgggesprek samen met minister Madlener (IenW) met Pieter van Oord, de CEO van Schiphol Airport (Den Haag)*”.

³ We hebben hiervoor de uitvoeringsrichtlijn Openbare agenda bewindslieden gebruikt. Deze is aangepast in de Voorlichtingsraad op 5 juni 2025.

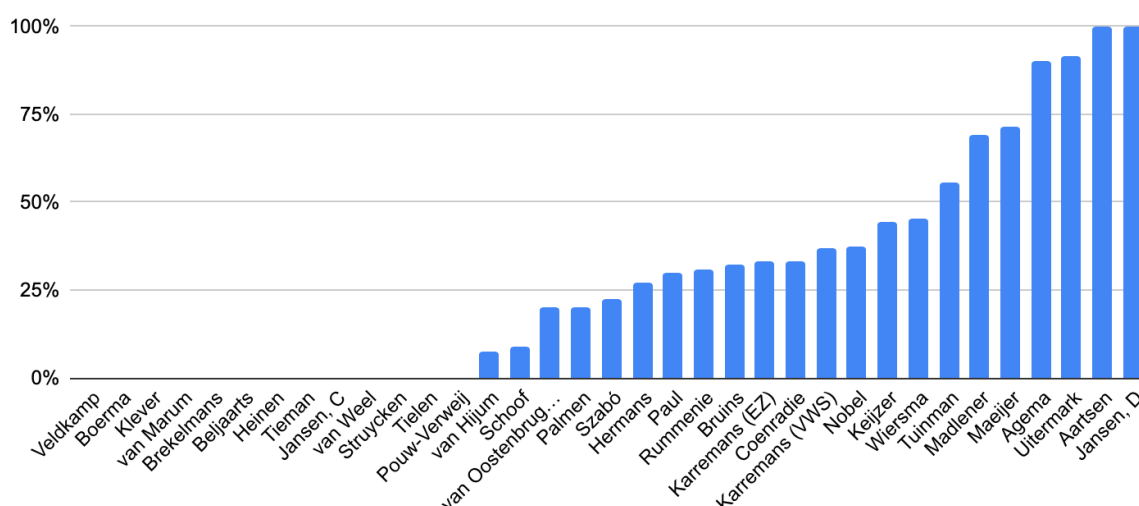
Gesprekspartner

Daarnaast wordt ook vaak de gesprekspartner niet genoemd bij naam en functie (zoals in de uitvoeringsrichtlijnen staat), en soms zelfs helemaal niet. We hebben een soepele beoordeling toegepast op dit onderdeel, waarbij regelmatig de specifieke functie binnen de organisatie of het bedrijf ontbreekt bij het agenda-item. Volgens de richtlijnen zou dit wel moeten.

Er is een lichte verbetering merkbaar sinds de vernieuwde richtlijn van 5 juni, wat erop duidt dat bewindspersonen zich inspannen om de richtlijnen na te leven. Zo zien we bijvoorbeeld bij minister Hermans een duidelijk contrast tussen het noteren van de gesprekspartner voor 5 juni en daarna. Voor de aanscherping van de richtlijnen werd de naam van de gesprekspartner niet één keer genoemd. Na de aanscherping staat bij elke afspraak wél de naam van de gesprekspartner.

Toch zien we nog veel voorbeelden, ook na 5 juni van agenda-afspraken die geen functieomschrijving én geen naam van de gesprekspartner noteren. Zo staat er op 20 juni in de agenda van minister van Hijum “Gesprek met de vleessector, uitzendsector en vakbond over uitzendverbod in sectoren (via communicatietechnologie)”. Ex-minister Beljaarts vermeldt alleen de functie van de gesprekspersoon, zoals bij deze afspraak op 19 mei het geval is: *“Gesprek: met de CEO en Adjunct-algemeen directeur van Durapower over investering en vestigingsklimaat, innovatie en samenwerking met kennisinstellingen, verdienvermogen en toekomstplannen”*.

Percentage afspraken compleet genoteerd

Goed voorbeeld

Het ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport laat structureel zien dat het mogelijk is aan de richtlijnen openbare agenda's te voldoen. Zowel in het huidige onderzoek als in voorgaande onderzoeken scoort dit ministerie het hoogst van alle ministeries op compleetheit van de agenda's.

Fleur Agema noteerde op 8 mei 2025 een afspraak waar zowel het onderwerp duidelijk is opgenomen, als wel de naam, functie en bijbehorende organisatie van de gesprekspartners:

“Gesprek: minister Agema maakt kennis met Binnenklimaat Nederland, een vereniging van fabrikanten, leveranciers en dienstverlenende organisaties op het gebied van binnenklimaattechnologie, -sturing en -monitoring. Binnenklimaat Nederland wil bij de minister onder de aandacht brengen dat een gezond binnenklimaat een belangrijke rol zou moeten spelen in de bevordering van de volksgezondheid en een gezonde levensstijl in Nederland. Daarom heeft de vereniging een manifest opgesteld dat zij aan de minister willen overhandigen. Aanwezig zijn directeur van Binnenklimaat Nederland, Remi Hompe, voorzitter Binnenklimaat Nederland en tevens directeur Zehnder Group Nederland en België, Dorien Terpstra, manager techniek Binnenklimaat Nederland, Walid Atmar en platform lid Renewable Energy Group, Job Barnhoorn (Den Haag).”

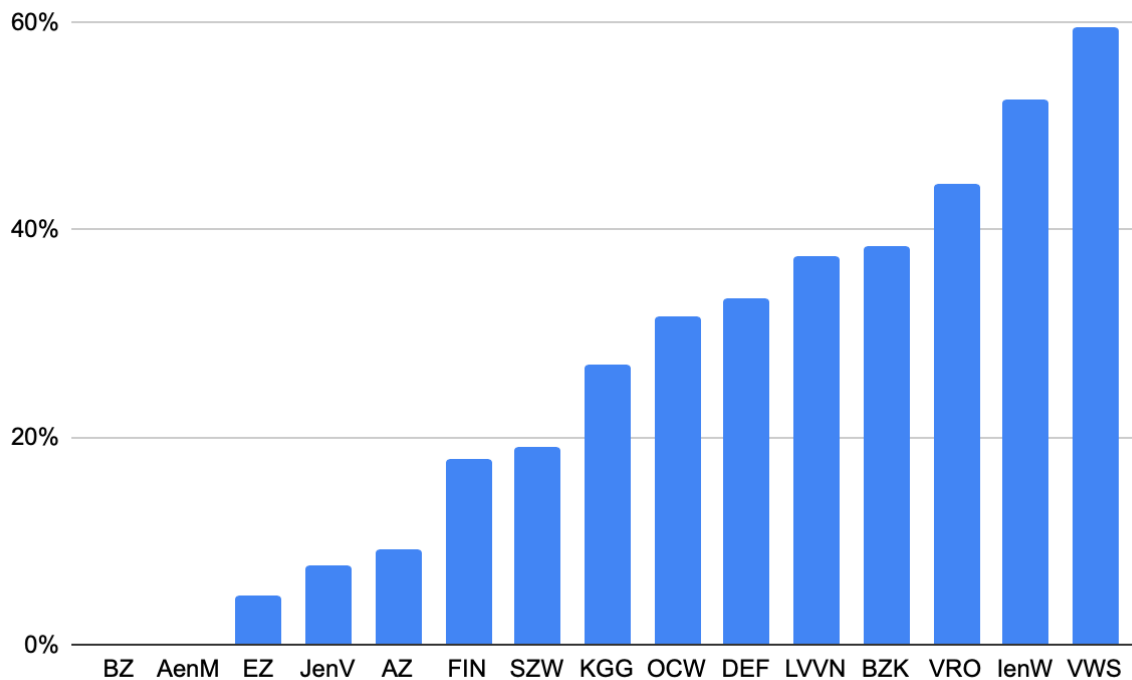
Grote diversiteit in hoeveelheid externe afspraken

We zien weer een opvallend verschil in de hoeveelheid externe afspraken die worden opgenomen in de agenda's. Uiteraard moet hier wel rekening gehouden worden met verschillende lengtes van termijnen. Toch zien we ook bij bewindspersonen die even lang in hun functie hebben gezeten nog grote verschillen. Zo heeft minister Bruins 28 externe afspraken genoteerd, terwijl minister Brekelmans slechts zes externe afspraken heeft genoteerd.

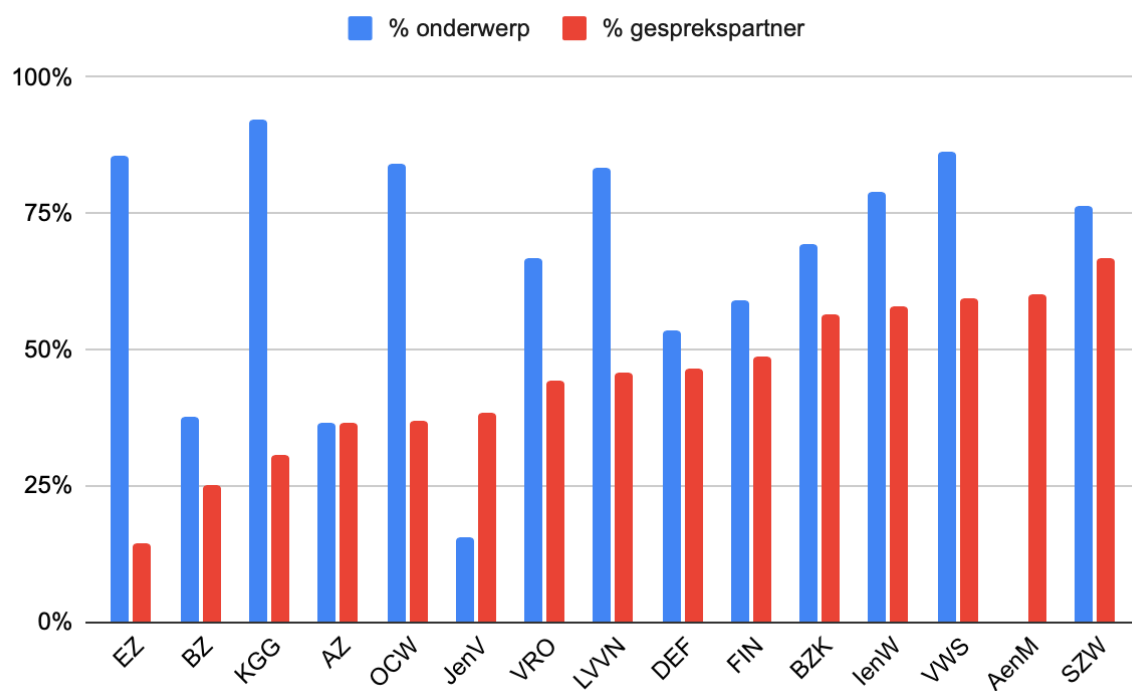
Ministeries

Tussen de ministeries zien we ook nog altijd grote verschillen. VWS is het enige ministerie met 59% compleetheid, dat een voldoende haalt (>55%). Daarnaast zien we dat er drie ministeries zijn (AenM en BZ) die geen één afspraak compleet hebben ingevuld. Op het invullen van de gesprekspartners scoren vijf ministeries voldoende, namelijk BZK, IenW, AenM, VWS en SZW. Op het noteren van het onderwerp scoren 5 ministeries onvoldoende, namelijk AenM, JenV, AZ, BZ en DEF.

Percentage externe afspraken compleet genoteerd per ministerie:

Gesprekspartner en onderwerp

Alle data ministeries

Ministerie	externe afspraken	Gespreks partner(s) *	% gespreks partner	onderwerp	% onderwerp	compleet	%	incompleet	%
BZ	8	2	25%	3	38%	0	0%	0	0%
AenM	5	3	60%	0	0%	0	0%	2	40%
EZ	21	3	14%	18	86%	1	5%	1	5%
JenV	13	5	38%	2	15%	1	8%	7	54%
AZ	11	4	36%	4	36%	1	9%	5	45%
FIN	39	19	49%	23	59%	7	18%	10	26%
SZW	21	14	67%	16	76%	4	19%	4	19%
KGG	26	8	31%	24	92%	7	27%	1	4%
OCW	38	14	37%	32	84%	12	32%	3	8%
DEF	15	7	47%	8	53%	5	33%	5	33%
LNVN	24	11	46%	20	83%	9	38%	4	17%
BZK	39	22	56%	27	69%	15	38%	6	50%
VRO	9	4	44%	6	67%	4	44%	3	33%
IenW	19	11	58%	15	79%	10	53%	2	11%
VWS	37	22	59%	32	86%	22	59%	4	11%

Vergelijking ministeries huidig onderzoek en vorige periode

Er zijn vijf ministeries die in de periode van mei-juni 2025 minder goed de agenda's bijhouden dan in de periode van september-oktober 2024. Vooral KGG is flink achteruitgegaan met 28 procentpunten. De drie ministeries die geen enkele afspraak compleet hebben genoteerd zijn ook gelijk ministeries die er op achteruit zijn gegaan ten opzichte van de voorgaande periode.

Ministerie	Compleet mei-juni '25	Compleet sept-okt '24
AenM	0%	0%
BZ	0%	5%
EZ	5%	25%
JenV	8%	6%
AZ	9%	0%
FIN	18%	5%
BZK	38%	13%
KGG	27%	55%
OCW	32%	15%

DEF	33%	6%
LVDN	38%	47%
SZW	19%	2%
VRO	44%	18%
IenW	53%	5%
VWS	59%	57%

Overzicht meest/minst transparante bewindspersoon en ministerie

Het meest transparante **ministerie**: Ministerie van **Volksgezondheid, Welzijn en Sport**

- Van de 37 afspraken zijn er 22 compleet
- 59% is compleet

De meest transparante **bewindspersoon**⁴: Fleur Agema

- Van de 10 afspraken zijn er 9 compleet
- 90% is compleet

De minst transparante **ministeries**: Ministerie van **Asiel en Migratie** en het ministerie van **Buitenlandse Zaken**. Respectievelijk zijn:

- Van de 5 afspraken 0 compleet
- Van de 8 afspraken 0 compleet
- 0% is compleet

De minst transparante **bewindspersoon**: **Reinette Klever** en **Chris Jansen**. Respectievelijk zijn:

- Van de 5 afspraken 0 compleet
- Van de 5 afspraken 0 compleet
- 0% is compleet

Resultaten van het vorig onderzoek (sept-okt 2024):

Net als nu scoorde het **ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport** vorige keer het beste. Vorige keer scoorde zij 57% op compleetheid van de afspraken (48 van de 86 afspraken) en dit keer 59% (22 van de 37 afspraken). De vorige periode was de meest transparante bewindspersoon staatssecretaris **Vicky Maeijer** van VWS. Van haar 32 afspraken waren er 22 compleet, oftewel 69%. Nu is dat Fleur Agema, van VWS. Van haar 9 afspraken zijn er 10 compleet.

⁴ Judith Uitermark nemen we niet mee in deze score, omdat zij haar agenda naar aanleiding van onze feedback heeft verbeterd. Hierdoor is een objectieve beoordeling van de volledigheid van haar agenda in vergelijking met die van andere bewindspersonen niet mogelijk.